

**ISTRAŽIVAČKI PROJEKT: DOBROBIT DJECE U PRIJELAZNIM ŽIVOTNIM PERIODIMA: EMPIRIJSKA
PROVJERA EKOLOŠKO-DINAMIČKOG MODELA**

izv. prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić, Učiteljski fakultet u Rijeci, Sveučilište u Rijeci

NAZIV PROJEKTA:

**DOBROBIT DJECE U PRIJELAZNIM ŽIVOTNIM PERIODIMA: EMPIRIJSKA PROVJERA EKOLOŠKO-
DINAMIČKOG MODELA**

SAŽETAK:

Prijelaz se označava kao intenzivan proces promjene i kretanje iz jednog identiteta u drugi determiniran različitim čimbenicima opisanim u suvremenom ekološko-dinamičkom modelu prijelaza (Rimm-Kaufman i Pianta, 2000). Pritom su ključni različiti konteksti u kojima i kroz koje dijete prolazi, te njihovi međuodnosi tijekom vremena. Stoga, je svrha ovog projekta empirijski testirati ovaj model, te jasno definirati značajne korelate prijelaza iz obiteljskog doma u dječji vrtić, te iz dječjeg vrtića u osnovnu školu. Temeljem utvrđenih rezultata bit će moguće pružiti jasne smjernice osiguranja najviše razine dobrobiti djece u prijelaznim periodima za djecu, roditelje, odgajatelje, učitelje i stručne suradnike. Na reprezentativnim uzorcima djece rane (prijelaz iz obiteljskog doma u dječji vrtić) i predškolske dobi (prijelaz iz dječjeg vrtića u osnovnu školu), istražiti će se: intrapersonalni čimbenici djece (temperament, socio-emocionalna dobrobit, snaga i poteškoće, otpornost), skrbnika (ličnost, osjetljivost, subjektivna dobrobit, otpornost) i odgajatelja/učitelja (ličnost, subjektivna dobrobit, otpornost); te interpersonalni čimbenici djece-skrbnika-odgajatelja/učitelja-okoline (privrženost, prilagodba, odnos sa skrbnikom, odnos s odgajateljem/učiteljem, strategije poučavanja u dječjem vrtiću/osnovnoj školi, odnos obitelj-vrtić-škola, odnos između obitelji, odnos vrtić-škola-lokalna zajednica-okoliš, društvene vrijednosti). Ovaj korelacijski istraživački nacrt koristit će kvantitativnu metodologiju s pouzdanim mjernim instrumentima, koja će objektivno prikazati perspektivu djece, roditelja, odgajatelja/učitelja i stručnih suradnika. Analizom prikupljenih podataka ostvarit će se kratkoročni ciljevi (testirat će se valjanost teorijskog modela i pružiti smjernice za postizanje optimalnog prijelaza u ranom i predškolskom periodu) kao i dugoročni ciljevi (prevencija u vidu osnaživanja mentalnog zdravlja djece i povećanja njihove cjeloživotne psihološke dobrobiti).

Ključne riječi: ekološko-dinamički model, dječji vrtić, dobrobit djece, okoliš, obitelj, osnovna škola, prijelaz, prilagodba, strategije poučavanja

Suradnici na projektu: izv. prof. dr. sc. Dunja Anđić i Vesna Katić, v. pred. (Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet u Rijeci, Hrvatska), Ivana Pauletić, odgajateljica (DV „Matulji“, Matulji, Hrvatska), Doris Velan, doktorand (Sveučilište u Puli, Pula, Hrvatska), izv. prof. dr. sc. Ivana Mihić (Sveučilište u Novom Sadu, Srbija), doc. dr. sc. Marcela Batistič Zorec (Sveučilište u Ljubljani, Slovenija), dr. sc. Valeria Cavioni, psihoterapeut (Sveučilište u Milanu, Italija) i izv. prof. dr. sc. Jennifer LoCasale-Crouch (Sveučilište u Virginii, SAD).

**ISTRAŽIVAČKI PROJEKT: DOBROBIT DJECE U PRIJELAZNIM ŽIVOTNIM PERIODIMA: EMPIRIJSKA
PROVJERA EKOLOŠKO-DINAMIČKOG MODELA**

izv. prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić, Učiteljski fakultet u Rijeci, Sveučilište u Rijeci

THE PROJECT'S NAME:

**CHILDREN'S WELL-BEING IN TRANSITION PERIODS: THE EMPIRICAL VALIDATION OF
ECOLOGICAL-DYNAMIC MODEL**

ABSTRACT:

Transition is defined as an intense process of change and movement from one identity to another, determined by the various factors described in the contemporary ecological-dynamic transition model (Rimm-Kaufman & Pianta, 2000). Within transition, the various contexts in which and through which the child passes, and their interrelations over time, are crucial. So, the purpose of this project is to empirically test this model and to analyse significant correlates of transition from family to kindergarten, as well as of transition from kindergarten to primary school. This research will provide clear guidelines for ensuring the highest levels of children's well-being during transition for children, parents, teachers and associates. On the representative samples of early aged children (transition from family to kindergarten) and preschool children (transition from kindergarten to primary school), the following variables will be explored: intrapersonal factors of children (temperament, socio-emotional well-being, strength and difficulties, resilience), parents/caregivers (personality, sensitivity, subjective well-being, resilience) and teachers (personality, subjective well-being, resilience); and the interpersonal factors of child-parents-teachers-environment (attachment, adaptation, relationship with parents/teachers, teaching strategies, relationship between family-kindergarten-school-local community-environment, social values). The quantitative methodology will be applied with reliable measures that will objectively present the perspective of children, parents, teachers and associates. This analysis will contribute to realization of short-term goals by validating the theoretical model and postulating the practical guidelines for achieving optimal transition in the early and preschool period, as well as to realization of long-term goals by preventing the mental health problems among children with the aim of enhancing their lifelong psychological well-being.

KEY WORDS: adaptation, children's well-being, ecological-dynamic transition model, environment, family, kindergarten, primary school, teaching strategies, transition

Project partners: Associate Professor, PhD. Dunja Anđić i Vesna Katić, higher lecturer (University of Rijeka, Faculty of Teacher Education in Rijeka, Croatia), Ivana Pauletić, early childhood educator (Kindergarten „Matulji“, Matulji, Croatia), Doris Velan, doctoral student (University of Pula), Associate Professor, PhD. Ivana Mihić (University of Novi Sad, Serbia), Assistant Profssor, PhD. Marcela Batistič Zorec (University of Ljubljana Slovenia), PhD. Valeria Cavioni, psychotherapist (University of Milano, Italy) and Associate Professor, PhD. Jennifer LoCasale-Crouch (University of Virginia, SAD).